

Uvodnik

Vijeće muftija Islamske zajednice, kao vrhovno tijelo muslimana u Bosni i Hercegovini, Sandžaku, Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji i bošnjačkoj dijaspori, obavezalo je svakog muslimana i muslimanku da čine sve što je u njihovoj moći kako bi se posljedice Genocida otklonile. Jedan od vidova otklanjanja posljedica Genocida jeste kreiranje društvenog ambijenta u kojem je zločin genocida nezamisliv, što se ne može postići bez katarze počinitelaca Genocida nad Bošnjacima tokom Agresije (1992-1995). Budući da ni 27 godina nakon Agresije, priznanja i pokajanja nalogodavaca i izvršilaca Genocida nema, životno je važno ustrajati na podsjećanju domaće i strane javnosti na ovaj strašni zločin.

U tom smislu, u ovom julskom broju *Novog muallima* donosimo intervju s dr. Hikmetom Karčićem, istraživačem čija je uža naučna oblast *genocid* i njegova memorijalizacija. Dr. Karčić kroz intervju govori o problemima memorijalizacije Genocida, pokušajima izjednačavanja zločinca i žrtve te kreiranju savremenih modela memorijalizacije kako bi se kroz trajno sjećanje spriječilo ponavljanje ovog zločina.

No, prije intervjua, u rubrici *Putokazi*, donosimo tekst Vahida Fazlovića "Izučavanje akaida u bosanskohercegovačkim medresama tokom prve polovine dvadesetog stoljeća". Autor nas u radu upoznaje s modelima izučavanja akaida u medresama u Bosni i Hercegovini tokom intenzivnog susretanja tradicionalnog poimanja islama s modernističkim strujanjima, potcrtavajući važnu činjenicu prema kojoj su islamski učenjaci u našoj zemlji, koristeći moderna pedagoška dostignuća, nastavili izlagati nauku o akaidu u skladu s najautoritativnijim hanefijsko-maturidijskim djelima. Na taj način očuvana je čistoća islamskog vjerovanja koja krase duhovno biće Bošnjaka od prvih stoljeća širenja islama do danas. Posebna vrijednost ovog teksta jeste šira elaboracija tradicionalnih i modernih udžbenika iz akaida koji su se koristili u bosanskohercegovačkim medresama osmanskog i austrougarskog perioda, o čemu je na našem jeziku do sada malo pisano.

Radom "Kur'an i sunnet o drugim religijama", koji objavljujemo u rubrici *Sagledavanje*, autor Saudin Gobeljić iznova nas podsjeća na islamski inkluzivni odnos prema drugom i drugačijem. Promoviranje religijskog diverziteta kao Božije datosti iznimno je važno u postkonfliktnim društvima kakvo bosanskohercegovačko jeste, što Gobeljićev tekst čini značajnijim.

Rubriku *Islamske teme* otvaramo tekstom Zehre Ali-spahić "Imam Ebu Hanife – život". Porazna je činjenica da se o osnivaču hanefijskog mezheba i čovjeku koji je snažno utjecao na formiranje maturidijskog akaida, imamu Ebu Hanifi, na bosanskom jeziku malo piše i među muslimanima naših prostora malo zna. Autorica nas kroz svoj rad upoznaje s naučnim i društvenim prilikama u Kufi, gradu u kojem je rođen Ebu Hanife, njegovim porijeklom, fizičkim izgledom, porodičnim miljeom, te odnosom prema vlastima i okolnostima koje su prethodile Ebu Hanifinoj smrti.

Drugi rad, "Etički profil Ebu Hanife" autora Elvira Duranovića, u istoj rubrici portretira moralni lik Ebu Hanife. U tekstu se ističe često zanemarivana činjenica prema kojoj je Ebu Hanife pripadao *selefi-salihu*, dobrim prethodnicima koji znanje nisu cijenili bez pobožnosti, plemenitosti, kreposti i lijepog ponašanja.

Tekstom "Sura El-Burūdž: Genocid nad vjernicima" Almir Fatić nastavlja s tefsiirom kraćih kur'anskih sura u *Novom muallimu*. Autor je smišljeno za julsko izdanje našeg časopisa odabrao da protumači suru El-Burūdž, čiju tematsku osnovu čini pripovijest o genocidu koji je počinjen nad jednim drevnim vjerničkim narodom. Poruka koja je objavljivanjem ove sure saopćena jeste da vjernici, iz prvih i potonjih generacija, ostanu čvrsti i ustrajni na Putu istine, ma kakva ih iskušenja na tom putu sustizala, a Svevišnji će se pobrinuti za njihove tirane i mučitelje.

Bitna svrha kur'anskih kazivanja o Božijim poslanicima, a.s., jeste uzimanje pouke iz historijskih događaja koji su se njima dešavali. Božiji poslanici, a.s., su bili ljudi koji temperamentom nisu bili isti. Neki su bili nježni i samilosni, dok su drugi bili žustri i strogi. Kazivanja i o jednim i o drugima imaju za cilj osiguravanje idealitipskog modela ponašanja vjernicima u svim generacijama. U tekstu "Strah i ljutnja – primarne emocije u kur'anskom kazivanju o Musau, a.s.", autor Elmir Mašić kroz primjer Musaa, a.s., skicira obrazac ponašanja za energičnije i žustrije vjernike. Navodeći kur'anske ajete autor pokazuje Musaa, a.s., kako se boji, strahuje i žestoko ljuti pri čemu ponekad učini i neko nepromišljeno djelo, ali se uvijek brzo nakon toga kaje, vraća Allahu i nastoji poboljšati odnose, što predstavlja važnu poruku za sve temperamentnije muslimane.

Dva teksta u rubrici *Islamske teme* bave se naukom kira'eta. U prvom od njih pod naslovom "Učenje tekbira poslije kratkih kur'anskih sura u praksi sedam kira'etskih imama – vjerodostojnost bošnjačke kira'etske prakse" autor Alija Rahman, prvi put na bosanskom jeziku, donosi argumente za praksu glasnog učenja tekbira poslije kratkih sura pri završetku hatme, od sure Ed-Duha do sure En-nas, uobičajene u islamskoj tradiciji Bošnjaka. Autor u tekstu govori o vrijednosti zikra općenito te o učenju tekbira poslije kratkih kur'anskih sura kao vidu zikra, posebno.

Malik Memić u drugom tekstu iz kira'etskih značnosti, "Kur'an je objavljen na sedam harfova", tematizira poznati hadis o sedam harfova i njegovo značenje.

Ovaj broj *Novog muallima* zatvaramo tekstom Harisa Dubravca "Kratki prikaz radova o hafizu Salihu Gaševiću i njegovim djelima na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku" koji donosimo u rubrici *Članci*. Autor u radu ukratko prikazuje 43 teksta – koji oslovljavanju hafiza Salih Gaševića, njegov život i djelo – objavljena na bosanskom i srodnim jezicima.

Elvir Duranović